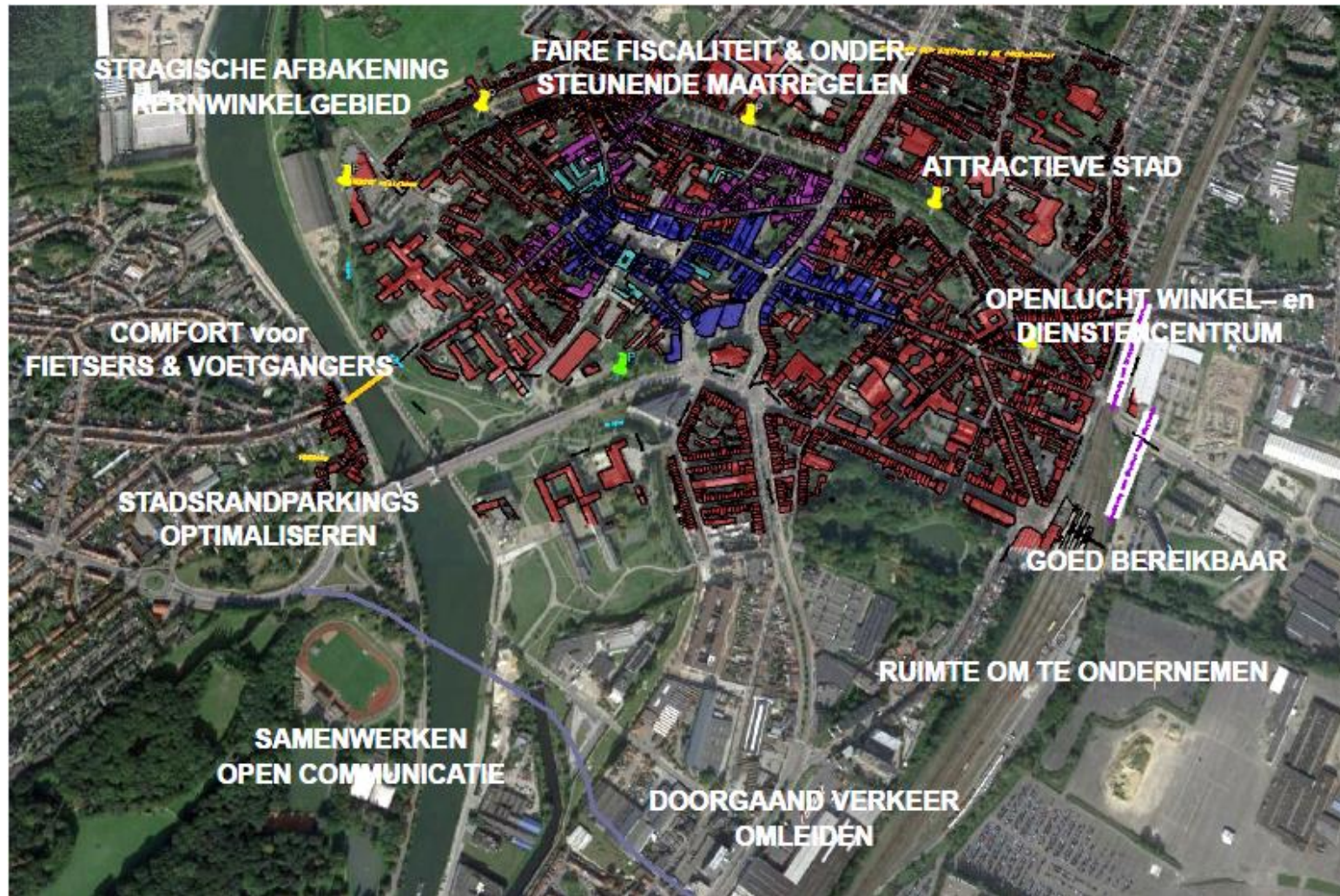

Vilvoorde, een belevingsstad

VOORAF

Vilvoorde is een gezellige regionale stad gelegen aan de noordrand van de Europese hoofdstad. Vilvoorde heeft een unieke en specifieke positie tussen Brussel, Mechelen en Leuven, ook door de aanwezigheid van vele (dienstverlenende) bedrijven. Vilvoorde is goed bereikbaar via het hoofdwegennet en het openbaar vervoer. Hoe kan Vilvoorde zich in de toekomst positioneren t.o.v. de aanpalende gemeenten (Grimbergen, Zemst, Steenokkerzeel, Machelen, ...) en t.o.v. nieuwe winkellocaties (zone Vilvoorde-Machelen, de Kanaalzone, gebouwen & terreinen Renault, ...)? Winkels ervaren de druk door de opkomst van e-commerce, maar ook de aard en het gedrag van de consumenten is gewijzigd. Als multiculturele en snelst groeiende stad dienen zich een aantal demografische uitdagingen (veroudering, verkleuring, ...) aan. De aantrekking van winkels (= kopen/consumptie) heeft wat aan kracht verloren. De grote uitdaging is om de daling van het aantal winkels in de stadskern te stoppen. Er werden reeds een aantal belangrijke stappen gezet op het vlak van de inrichting van het openbaar domein (heraanleg van de Leuvensestraat en Grote Markt met ondergrondse parking), alsook enkele maatregelen tegen leegstand en ondersteuning wonen boven winkels,...

De stad Vilvoorde kan groeien tot een bloeiende en bruisende stadsomgeving. UNIZO-Vilvoorde wil dan ook een **leefbare, duurzame, dynamische, verdichte en vooral afgebakende stadskern**. Een stadskern waar iets te beleven valt voor bewoners, bezoekers, bestaande- en toekomstige handelaars. Het is een verdichte stadskern waar stadsontwikkelingen worden gestimuleerd, waar startende zaken worden begeleid, waar initiatieven kunnen bruisen. Het is een autoluwe stadskern die een goede verbinding kent met zijn omliggende wijken en makkelijk bereikbaar is.

Het huidige stadcentrum kent zware tijden en de indruk leeft dat de nodige **visie** ontbreekt. Nochtans heeft de stadskern alle troeven in handen om Vilvoorde uit het slop te halen. Voor ons start de heropleving van Vilvoorde in het historische stadscentrum. Het is het centrum waar ook alle problematieken samenkomen en in elkaar verwickeld raken. Problematieken op vlak van mobiliteit, stadsontwikkeling en socio-economisch vlak kruisen elkaars pad. Het is de **stadskern** die een moeilijke brok is, maar die tevens de **motor voor verandering** zal zijn.

Vilvoorde moet naast een 'one-stop-stad' ook een '**belevingsstad**' worden, waar mensen een halve of een hele dag voorzien om in de stad rond te lopen en naast het shoppen ook een terrasje doen en eventueel een voorstelling meepikken. Het marktgebeuren dient samen met een aantal evenementen (avondshopping, eindejaarsactie,...) optimaal te worden ingezet. Het lijkt ons bijgevolg de ideale opportuniteit om hier dan ook gebruik van te maken om jonge startende zaken voldoende kansen te geven en te laten groeien.

In een belevingsstad is de **stadssfeer** een cruciaal element, maar eveneens is dit een zeer complex gegeven. **Een gezonde mix van socio-economische en fiscale maatregelen, ruimtelijke ordening en mobiliteit, marketing en communicatie** moeten zorgen voor een aantal kernversterkende acties vanuit een economische en handelsondersteunende invalshoek. Om dit alles te realiseren is **samenwerking** cruciaal, en dit zowel met de (lokale) overheid als met diverse actoren.

DOELSTELLINGEN

1. OPENLUCHT WINKEL- EN DIENSTENCENTRUM IN DE REGIO WAAR STEEDS IETS TE BELEVEN VALT (p. 3)
2. TOEKOMSTGERICHT DOOR MIDDEL VAN EEN FAIRE FISCALITEIT EN ONDERSTEUNENDE MAATREGELEN (p.4)
3. GOED BEREIKBAAR MET DE NODIGE RUIMTE OM TE ONDERNEMEN (p. 5)
4. IN SAMENWERKING MET IEDEREEN EN MET EEN OPEN COMMUNICATIE (p. 6)

BIJLAGE : ONDERNEMERSPRIORITEITEN UNIZO

Foto: © Stad Vilvoorde

1. OPENLUCHT WINKEL- EN DIENSTENCENTRUM IN DE REGIO WAAR STEEDS IETS TE BELEVEN VALT

- De **handelskernen/gebieden dienen duidelijk en voldoende ruim te worden afgebakend** op basis van éénduidige definities. Dit geldt zowel voor de bestaande als voor toekomstige handelskernen en ontwikkelingszones. Enkel op een duidelijke afbakening kunnen specifieke initiatieven genomen worden en/of maatregelen gelden.
- Voor bepaalde **grootschalige commerciële gebieden** moet de **complementariteit met de handelskern** duidelijk aangetoond worden. In ieder geval kunnen er geen activiteiten die concurrentieel zijn met de handelskern in toegelaten worden. Zo dient de grootschalige detailhandel zich geconcentreerd te situeren, aansluitend aan en met een goede verbinding naar de kern. Hier dienen eveneens duidelijke voorwaarden te worden gesteld, zoals een minimumoppervlakte per handelszaak van 1000 m² (bruto) én een beperking van de assortimenten op basis van de voorschriften van het Integraal Handelsvestigingsbeleid. De categorie van 'verkoop van goederen voor persoonsuitrusting' dient hier uitgesloten, waarbij de 3 andere categorieën (voeding / planten, bloemen en goederen voor tuinbouw/ andere producten) wel kunnen toegelaten worden. Dit betekent dat specifieke shoppinggoederen de kern mee dienen te versterken.
- Als 'centrumstad' dienen **regionale functies** verder te worden **gestimuleerd**:
 - o Een toeristische historische stad met Grote Markt met: overdekte Markt, Stadhuis, Bibliotheek, Lange Molensstraat (Dominicanenklooster met Info-punt, OLV Kerk, Kijk-Uit, ...) Leuvenestraat (Troost, ...)
 - o Een dienstverlenende stad met ziekenhuis, scholen, vrije beroepen, ...
- Een **aangename, leefbare stad** heeft nood aan een **zeker dynamiek**. Die dynamiek wordt in de hand gewerkt met een goed gevulde evenementenkalender, dewelke vandaag in Vilvoorde reeds bestaat, maar heeft ook te maken met een dynamiek in het aanbod van soorten winkels en horecazaken, de functie van de wekelijkse markten,... Deze dynamiek kan verder worden gestimuleerd door:
 - o Een **uitbreiding van de eventkalender** (inspelen op en in samenwerking met): jaarmarkt, avondshopping, Weekend van de Klant, Dag van de Ondernemer,...
 - o Het **verhogen van de attractiviteit**, zoals:
 - Beleving creëren op de Grote Markt, sfeermuziek in het centrum,...
 - Een upgrade van de wekelijkse markt (i.f.v. mobiliteit, een verbindende rol met handelsactiviteiten,...)
 - Winkelstraatinitiatieven, nieuwe activiteiten opzetten,...
 - Creëren van strategische afhaaldepots, initiatieven tot handenvrij winkelen, geïntegreerde aanpak van parkeren met cadeaubonnen/kortingen,...
 - Kinderopvang (samenwerking/partnership)
 - Verzorgen van de beeldkwaliteit (openbaar & privaat domein), een netheidsplan (sanitair), afvalbeleid,...
 - Horeca/terrasplan
 - Wedstrijden met esthetische etalages als doel
 - Initiatieven i.f.v. éénvormig straatmeubilair
 - Verhogen van het wandelcomfort - opwaarderen van bepaalde straten (bv. bredere voetpaden Lange Molensstraat/Vlaanderenstraat /Mechelsestraat)
 - Centraal gelegen accommodaties voor jongeren (niet enkel in de randwijken)

2. GOED BEREIKBAAR MET DE NODIGE RUIMTE OM TE ONDERNEMEN

- De stad Vilvoorde die we vandaag kennen is duidelijk vormgegeven door en voor de auto, met grote lange verkeersassen die de stad doorkruisen en verdelen. Dit is contraproductief voor de leefbaarheid van een stad. Hoewel de stad steeds makkelijk te bereiken dient te blijven met de wagen, dient er in de **stadskern** een duidelijke **voorrang** gegeven te worden aan de **voetganger** en de **fietser**.
- De **ringfunctie van de Woluwelaan dient te worden versterkt**. Hierbij speelt de inplanting van de kanaalbruggen (voor auto's, openbaar vervoer, fietsers en voetgangers) een belangrijke rol. Het verkeer vanuit regio Grimbergen dient op lange termijn te worden omgeleid.
- Naast het herinrichten van de pleinen (Nowélei, Heldenplein en de Stationlei), dienen **belangrijke assen die de stadskern doorkruisen afgezwakt te worden**. De hiervoor vermelde pleinen hebben vandaag een te groot negatief effect op de leefbaarheid van de stad.
- Er is nood aan een **doelgericht beleid op het vlak van ruimtelijk ordening**:
 - o Nieuwe winkeloppervlaktes dienen zoveel mogelijk te worden geconcentreerd in het handelscentrum;
 - o Principe van de juiste winkel op de juiste plaats (trekkersfuncties worden gepromoot);
 - o Stimuleren van wonen boven winkels (gemengd wonen – doelgroepen).
- Het **parkeeraanbod (stadsrand-parkeren)** dient te worden **geoptimaliseerd** door het gebruik van het huidige aanbod in te zetten in functie van de noden (bv school KTA), alsook door de aanleg van een bijkomend aanbod vooral ten zuiden van de handelskern.
- Belangrijk hierbij is dat deze **parkings voldoende duidelijk worden aangegeven** en dat de bestuurde gestuurd wordt naar de beschikbare plaatsen.
- Het **stadscentrum zelf wordt best autoluw gemaakt** (zone 30 met duidelijke voorkeur voor fietsers en voetgangers). Wagens die hier nog gewenst zijn, zijn die van bewoners, leveranciers of klanten die 1 à 2 inkopen wensen te doen. Het lijkt dan ook opportuun om in de buurt van de winkelstraten (vooral op de J.B. Nowélei) kort-parkeren te stimuleren (max. 30min.).
- Het **mobiliteitsplan** dient **DRINGEND geactualiseerd** te worden, rekening houdend met alle verschillende (en aandienende) verkeersmodi, om te streven naar een leefbare en duurzame stad. Hierin dient eveneens ruimte te worden gemaakt om:
 - o Een winkellus en de nodige wandelroutes te creëren.
 - o Fietsverbindingen met naburige gemeenten & Brussel beter en veiliger uit te werken.
- Van zodra Stad Vilvoorde over wenst te gaan tot een invoering van de **lage-emissiezone**, dient ook deze te passen in een goed doordacht mobiliteitsbeleid met goed aangeduide en goed bereikbare randparkings die aansluiten op kwalitatief vervolgvervoer (openbaar vervoer, fiets) of, voor het goederenvervoer, eventueel op een stedelijk distributieplatform. Belangrijk is om hier géén pioniersrol te spelen, maar te leren uit de ervaring van andere steden. Een goede voorbereiding, een beperking van de administratieve overlast, tijdige en gerichte communicatie en een invoering in fasen verhoogt het draagvlak van de maatregel, en is bijgevolg absoluut vereist.

3. TOEKOMSTGERICHT DOOR MIDDEL VAN EEN FAIRE FISCALITEIT EN ONDERSTEUNENDE MAATREGELEN

Met oog op een **leefbare, duurzame, dynamische, afgebakende en verdichte stadskern**, dient maximaal te worden ingezet op:

- Kernversterking
- Het verder **vernieuwen** van de **stadskern**
- Het **stimuleren** van **renovatie, inbreiding en verdichting**
- **Aanpak** van de **leegstand**
- Het **hergebruiken** van **bestaande bebouwde ruimte**
- Een **kernversterkende en interactieve invulling** van de **Ontwikkelingszones** rond de stadskern (CAT-site, site Forges de Clabecq,..)

Maatregelen die dit kunnen ondersteunen:

- In het **afgebakend kernwinkelgebied** **gemeenschappelijke toegangen creëren voor meerdere panden** (= samenvoeging).
- Het niet stimuleren van een groot aantal parkeerplaatsen per woonunit, maar wel rekening houden met dichtbij zijnde parkeerhubs en/of mogelijkheid tot goed openbaar vervoer. (De duurzaamheidsmeter eist voor centrumontwikkelingen een **zo laag mogelijk aantal parkeerplaatsen** om zo het **fietsen en openbaar vervoer te stimuleren voor kleine verplaatsingen**.)
- Een **toelating voor meer dan 4 woonlagen** in het centrum. Bv. Rooseveltlaan: breed genoeg om hogere gebouwen aan te kunnen zonder een benauwde omgeving te creëren.
- **Gevelrenovatie** van handelspanden binnen het kernwinkelgebied
- **Aanpassingswerken** voor **wonen of werken boven of achter winkels** in het kernwinkelgebied
- **Verhuis van een handelszaak** van buiten naar binnen het kernwinkelgebied
- **Aanpassingswerken** om van een of meer panden een geschikte **handelszaak** te maken binnen het kernwinkelgebied.
- Bij **verfraaiingswerken** kunnen handelaars een renovatietoelage aanvragen. Deze toelage geldt ook voor werken aan de **veiligheid en toegankelijkheid** van het pand.
- Er geldt een **vrijstelling of vermindering van de onroerende voorheffing** in het kernwinkelgebied
- Er geldt een **vrijstelling** van de **belasting op economische bedrijvigheid** in het kernwinkelgebied.

- De belasting op economische bedrijvigheid is enkel van toepassing voor oppervlaktes groter dan 500 m²

4. IN SAMENWERKING MET IEDEREEN EN MET EEN OPEN COMMUNICATIE

Alleen door een **goede samenwerking met alle betrokken actoren** kunnen er verbeteringen komen:

- **Centrummanagement** is in functie van samenwerking een belangrijk hulpmiddel, door een integrale kwaliteitsvolle aanpak. Deze kan zich vertalen in **succesvolle projecten, een betere communicatie, een gezamenlijk beleid en doelgerichte investeringen.**
- Belang van het opzetten van **partnerships**:
 - o Met de overheid: stadsbestuur, Dienst Toerisme, Dienst Cultuur & Het Bolwerk,...
 - o Met anderen: maatschappelijk middenveld, scholen, het ziekenhuis, vrije beroepers (apothekers, dokters, ...)
 - o Met kinderdagverblijven, seniories/rusthuizen, verenigingen,...
- De **lokale economie** dient **actief** te worden **betrokken** bij alle initiatieven.
 - o **Eén overkoepelende handelaarsorganisatie.**
 - o Opzetten van **netwerkevents, gedragen initiatieven**
 - o Betrokkenheid bij **beleid** (vertegenwoordiging adviesorganen, raden,...)

Meer inzet op **promotie en marketing** van Stad Vilvoorde

- Sterke ondersteuning van **digitale mogelijkheden** (Wifi, apps zoals Joyn, online loket, verbetering website, ...)
- **Citymarketing** (mediastad, centrumstad, stad aan het water,...) met oog op een positief imago

BIJLAGE : ONDERNEMERSPRIORITEITEN UNIZO

*“Omdat mensen die op eigen risico ondernemen,
voor hun eigen loon zorgen,
en welvaart & tewerkstelling creëren,
versterkt moeten worden.”*

Vijf algemene prioriteiten voor de gemeenteraadsverkiezingen van 14/10/2018

- **Vlotte bereikbaarheid**
- **Efficiënte samenwerking**
- **Faire fiscaliteit**
- **Bedrijvige kernen**
- **(Adem)ruimte om te ondernemen**

Waarom?

Omdat mensen die op eigen risico ondernemen, voor hun eigen loon zorgen, en welvaart & tewerkstelling creëren, versterkt moeten worden.

Wat is ons vertrekpunt?

Vijf waarden die ons als ondernemers inspireren: duurzaamheid, innovatie & samenwerking, klantgedrevenheid, ondernemend.

Waar houden we rekening mee?

- De lokale overheid heeft invloed op het lokaal ondernemersklimaat via het werken op een aantal randfactoren, beleidsthema's of, zo men wil, bouwstenen die het ondernemen faciliteren of net bemoeilijken: ruimtelijke ordening & mobiliteit, uitstraling van de gemeente, milieu, basisveiligheid en welzijn (onderwijs, voorzieningen).
- We houden ook rekening met de randvoorwaarden om een goed lokaal beleid te kunnen voeren: voldoende en deskundige medewerkers, voldoende financiële middelen, de uitwerking van het beleid moet technisch goed in elkaar zitten, de interne en externe communicatie moet in orde zijn en, bovenal, moet er lijn (consistentie) zitten in het beleid.

DUURZAAMHEID: klimaat | ruimtelijke ordening

Duurzaamheid, vertaald als zorg voor de lange termijn en continuïteit, is een belangrijke ondernemerswaarde.

Vanuit een gelijkaardige zorg hebben de meeste lokale besturen het Europees 'Burgemeestersconvenant voor klimaat en milieu' onderschreven. Hiermee engageert men zich ook lokaal om de CO2-uitstoot te beperken.

Een andere insteek zijn de lage-emissiezones waarbij, momenteel in Antwerpen maar binnenkort ook in Brussel en Gent, de milieu- en gezondheidshinder door slechte luchtkwaliteit wordt beperkt door een selectief toelatingsbeleid voor motorvoertuigen.

Meer en meer lokale besturen gaan ook in hun aankoopbeleid duurzaamheid als criterium hanteren.

Hoe kan een lokaal bestuur haar ondernemers ondersteunen in het kader van een duurzaamheidsagenda ?

1. Bedrijvige kernen

Alles begint met een klimaatvriendelijke ruimtelijke ordening. UNIZO is voorstander van **bedrijvige kernen**. Kernen zijn van oudsher het socio-economische en culturele hart van onze steden en gemeenten. Wonen, werken, winkelen, diensten aanbieden en ontspanning komen er samen. Ondernemingen bepalen mee die levendigheid. Zij dragen bij aan de aantrekkingskracht van een kern en zijn de beste remedie tegen leegstand.

Doordat de detailhandel de laatste jaren enorm is veranderd (de vermindering van het aantal handelszaken, de invloed van e-commerce), kan bedrijvigheid in kernen niet louter door de detailhandel alleen worden waargemaakt. Gelukkig zijn er nieuwe groepen ondernemers en nieuwe opportuniteiten door de technologische en digitale ontwikkelingen, die inspelen op de tendens van een terugkeer naar een meer lokaal georganiseerde productie. Bedrijvigheid in de kern bestaat daarom ook uit zichtbare diensten (zowel privé als overheid), kantoren, coworkingplekken voor freelancers, ondernemers in de creatieve economie en ateliers voor nieuwe ambachtelijke makers.

Wanneer onze kernen bedrijvig blijven of worden, zijn zij duurzaam. Zij hebben een positieve impact op de sociale cohesie, op de mobiliteit en op het ruimtegebruik.

Een kern wordt niet zomaar bedrijvig. In vele kernen zien we immers een verdringing van de maakbedrijven door woningen. Pas wanneer er een algemeen gedragen programma of visie is, kunnen er stappen gezet worden naar een meer bedrijvige kern.

2. Winkelkernegebieden & winkelarme gebieden

Kiezen voor bedrijvige kernen is ook kiezen voor **winkelkernegebieden en winkelarme gebieden**. Dit betekent niet dat er geen plaats is voor perifere detailhandel (baanwinkels), maar wel gelimiteerd. Er is immers een rechtstreeks verband tussen het ongebreideld toelaten van baanwinkels en leegstand in de oorspronkelijke

handelskern. UNIZO ziet wel ruimte voor een assortiment dat complementair is aan de kern en per definitie ruimtebehoevend (meubelzaken, autodealers), met een zo groot mogelijke koppeling met de kern en geclusterd, zodat infrastructuur en parking zoveel mogelijk gedeeld worden.

3. Productiebedrijven

Meteen kan hierdoor ook ruimte gevrijwaard of gecreëerd worden voor **productiebedrijven** die vanwege hun omvang, groei, het milieu of de mobiliteit, niet terecht kunnen in een gemeentekern en ruimte nodig hebben op een apart bedrijventerrein. Ook hier is clustering aan de orde. Men denke hier ook aan maatwerk, zodat zowel bedrijven met veel werknemers als kleinschalige productiebedrijven er terecht kunnen.

Alles begint met een inventarisatie van het aanbod en een behoeftenplan voor de toekomst. Het aansluiten van zgn. lokale bedrijventerreinen op zgn. regionale terreinen, reconversie van verouderde of niet-gebruikte bedrijventerreinen of bedrijfsgebouwen en bedrijventerreinmanagement passen perfect in een duurzaamheidsagenda.

We maken hier gebruik van de gelegenheid om de problematiek van de rechtsonzekerheid van **zonevreemde bedrijven** in herinnering te brengen. In de regel bestaan deze bedrijven in harmonie met hun omgeving. Het verderzetten van hun activiteit op de bestaande locatie is daarom de meest wenselijke optie. Dit kan via een BPA (Bijzonder Plan van Aanleg) of RUP (Ruimtelijk uitvoeringsplan) zonevreemde bedrijven. Wanneer het niet anders kan, kan ook herlokalisatie een optie zijn.

Het is aangewezen om te beginnen met ruimte voor lokaal verankerde bedrijven en voor die zonevreemde bedrijven die toch moeten herlokaliseren.

4. Klimaatactie

Een lokale overheid kan **ondernemers betrekken** bij de **formulering en uitvoering van lokale acties in het kader van het burgemeestersconvenant klimaat en milieu en praktische ondersteuning en sensibilisering** aanbieden via energiescans of het ter beschikking stellen van thermografische luchtfoto's of scans. Hierdoor worden ondernemers gestimuleerd om te investeren in energiebesparende maatregelen.

De lokale overheid kan ook **praktische service** bieden door te zorgen voor oplaadpunten voor elektrische wagens en fietsen. Of door tijdelijk de installatie van zonneboilers en warmtepompen te ondersteunen.

5. Lage-emissiezone

Bij de invoering van een **lage-emissiezone** is het van belang te leren uit de ervaring van andere steden.

Een goede voorbereiding, een beperking van de administratieve overlast, tijdige en gerichte communicatie en een invoering in fasen verhoogt het draagvlak van de maatregel. Flankerende maatregelen zoals gerichte premies kunnen de overgang vlotter laten verlopen. De invoering van de lage-emissiezone dient te passen in een goed doordacht mobiliteitsbeleid met goed aangeduide en goed bereikbare randparkings die aansluiten op kwalitatief vervolgvervoer (openbaar vervoer, fiets) of, voor het goederenvervoer, eventueel op een stedelijk distributieplatform.

Er is ook de problematiek van bezoekers uit het buitenland: hier is een gecoördineerde aanmeldingsprocedure over de steden heen aan de orde, dit om te vermijden dat een toerist of zakenpartner die enkele steden wil aandoen, zich telkens op een apart lokaal platform moet aanmelden.

6. Lokaal aankopen

Duurzaamheid kan ook gerealiseerd worden door **lokaal aan te kopen** (of minstens alle lokale spelers de kans te geven) en korte ketenprojecten zoals restaurants die werken met lokale producten te promoten.

DUURZAAMHEID: mobiliteit

Een hoofdstuk apart is mobiliteit. Dit is voor ondernemers een basisbehoefte én een groeiende zorg. Naargelang het type van ondernemer en naargelang de reden van de verplaatsing vertaalt dit zich anders (bereikbaarheid voor klanten, bereikbaarheid voor leveranciers, eigen mobiliteit).

Door de verspreide bebouwing en, wanneer we ons eenzijdig blijven richten op individueel georganiseerde automobilité, rijden we onszelf echter vast.

Hoe kan een lokale overheid ondernemers steunen om te komen tot een optimale mobiliteit?

1. Mobiliteitsvriendelijke ruimtelijke ordening

Maatwerk, flexibiliteit en omzichtigheid zijn hierbij aan de orde: het permanent autoluw maken van straten kan voor een stedelijke kern een goede zaak zijn. Voor een landelijke kern kan dit echter nefast uitdraaien voor de handelaars, maar zou dit wel tijdelijk kunnen.

2. Aangepaste infrastructuur

Ook moet de **infrastructuur** aangepast zijn: algemeen onderhoud, lokale bypasses zowel voor voetgangers, fietsers als voor gemotoriseerd transport, ontsluitingsmogelijkheden via spoor en water. Dit alles ondersteund door een goede **bewegwijzering**.

Ontsluitingsroutes naar handelskernen en bedrijventerreinen moeten ook geschikt gemaakt en gehouden worden voor vrachtverkeer. Een heldere bewegwijzering helpt hierbij. Denk ook aan de **'vrachtwagentoets'**: wordt een verkeerssituatie aangepast, kan een vrachtwagen er passeren? Zo ja, dan is er ruim genoeg gedacht. Vrachtwagenchauffeurs zijn u overigens ook dankbaar wanneer faciliteiten zoals douche, toilet en water voorzien worden.

3. Ruimte voor parkeren

Daarnaast dient er ruimte te zijn voor **parkeren**: comfortabele **fietsstallingen**, **kort parkeren** in de kernen, gelegenheid tot **lang parkeren** aan de rand, met eventueel aansluitingsvervoer, en goed gesitueerde **laad- en loszones**. Voor interventieteams (de loodgieter, de elektricien, de kinesiist, de huisarts) kan een **interventiekaart**

om te kunnen parkeren op bewonersplaatsen een grote meerwaarde betekenen. Ook kan men bekijken hoe door een **meervoudig gebruik** van de ruimte er parkeergelegenheid kan gecreëerd worden.

4. Overleg met alle stakeholders

Mobiliteitsstromen zijn nooit enkel lokaal. Daarom is **overleg met alle stakeholders** (ondernemers in de mobiliteitsraad) **en met naburige gemeenten** aan de orde. Bestemmingsverkeer naar gemeente B is immers doorgaand verkeer in gemeente A. En dan zijn er nog openbare werken en grote evenementen en het eventueel hanteren van venstertijden. Voor de transportsector zou gebundelde en transparante info over zulke venstertijden een handig instrument zijn bij de ritplanning.

5. (Dure) last miles

We moeten nadenken over oplossingen voor de (dure) last mile in de logistieke keten in steden. Dit kan via **distributiecentra** die ook kunnen dienen als stockageruimte voor de lokale handel (e-commerce), alsook via **dagranddistributie** (leveringen in de vroege ochtend of 's avonds/'s nachts) met stil transport. Hierbij kunnen ook **data en technologische oplossingen** hulp bieden.

6. Grote evenementen en openbare werken

Grote evenementen en **openbare werken** hebben een grote impact op alle ondernemers. Deze verdienen daarom een goede voorbereiding om de hinder zoveel mogelijk te beperken.

INNOVATIE DOOR SAMENWERKING gefaciliteerd door de digitalisering

De wereld van vandaag is een geconnecteerde wereld. Mede dankzij de digitalisering is er meer gedeelde informatie beschikbaar en kunnen, om te beginnen, standaardprocessen efficiënter en effectiever afgewikkeld worden.

De klassieke samenwerking tussen burger en beleid verloopt via diverse formeel georganiseerde adviesorganen, zoals de GECORO (Gemeentelijke Commissie Ruimtelijke Ordening, binnenkort omgevingsraad), of de Raad Lokale Economie, maar gaandeweg is het scala aan informatie-, inspraak-, samenspraak- en co-creatiemogelijkheden veel ruimer geworden. Ook de te verwachten schaalvergroting van de gemeenten dwingt om de klassieke manieren van werken te herdenken.

Hoe wordt innovatie door samenwerking een troef en biedt ze kansen voor ondernemerschap?

1. Visie

Door samen een **visie** te ontwikkelen over waar men de komende 6 jaar naartoe wil, ook specifiek op het domein economie.

2. Samenspraak

Door na te denken over vormen van **informatiedoorstroming, inwinnen van advies, inspraak, samenspraak en co-creatie**. Dit kan formeel georganiseerd zijn op een klassiek beleidsdomein (bvb. GECORO/omgevingsraad, sport...) of thematisch, bijvoorbeeld ter voorbereiding van de herinrichting van het openbaar domein of hinder bij openbare werken.

In beide gevallen is het goed om vooraf goed na te denken over wie de stakeholders zijn, in vele gevallen zijn dat zeker ook de ondernemers. Zo adviseren we om in de GECORO/omgevingsraad vanuit het ondernemerschap minstens de productiebedrijven buiten de kern én de handel/diensten/horeca binnen de kern op te nemen (de zgn. “verenigingen van werkgevers of zelfstandigen”, en “de verenigingen van handelaars”).

Daarnaast pleiten wij ervoor om minstens een keer per jaar in de raden lokale economie de toestand van het economisch apparaat te bespreken. Zo vermijden we dat deze raden zich beperken tot de rol van actiecomité ten voordele van de lokale handel.

Maak ook gebruik van de **bereidheid van velen om zich lokaal in te zetten** (projectbudget, burgerbudget, hackaton voor de oplossing van complexe problemen, spreek ondernemers ook aan op hun competenties).

3. Transparantie

We evolueren van een top-down- naar een overlegmodel. Dit werkt enkel wanneer de burger en de ondernemer serieus worden genomen en er **transparant wordt gereageerd** op de adviezen en inzichten die ingewonnen zijn.

4. Aanspreekpunt voor ondernemers

Het is aangewezen dat er een bestuurlijk en ambtelijk aanspreekpunt is voor ondernemers (**de schepen en de ambtenaar/dienst economie**). Op die manier ontstaan er bestuurlijk en ambtelijk pleitbezorgers voor het lokaal economisch apparaat, door alle beleidsdomeinen heen. Overigens is werken met specifieke aanspreekpunten ook dankbaar voor andere thema's en bij grote projecten, zoals grote openbare werken (horecacoach, bereikbaarheidsadviseur).

Innovatie en co-creatie worden ook gestimuleerd door kort op de bal te spelen. Een grote wendbaarheid van het bestuurlijke en ambtelijke apparaat is daarbij een voorwaarde.

5. Data

Er zijn veel **data** beschikbaar. Deze kunnen ingezet worden voor opsporing, objectivering en oplossing van problemen. Overweeg ook het openbaar domein hiervoor aan te passen door **Wi-Fi** te voorzien.

6. Internationale verbroederingen

Bekijk bij **internationale verbroederingen** welke kansen hier kunnen liggen voor beider lokale economieën.

7. Onthaal

Geen connectie zonder onthaal. Vergeet daarom niet uw **nieuwe ondernemers** te **onthalen**.

KLANTGEDREVENHEID in een belevings- en betekenseconomie

De economie is sterk aan het veranderen. Connectie, de centrale positie van de klant, het belang van waarden, de opkomst van de deeleconomie (gebruikmaken van een dienst wordt belangrijker dan het hebben van een product), sociaal ondernemerschap, de groeiende waardering voor het persoonlijk verhaal van de mens achter het product, de beleving en de zorg voor de lange termijn zijn daar maar enkele uitingen van.

Hoe kan een lokale overheid hierop inspelen?

1. Ontzorgen

Door regelmatig haar reglementen te herdenken en, via de mogelijkheden die de digitalisering biedt, de **administratieve overlast** voor ondernemers te beperken. Wat sterk gewaardeerd wordt, is ontzorging van ondernemers door een **constructieve houding** wanneer een ondernemer op informele wijze raad vraagt bij de voorbereiding van een **vergunningaanvraag**. Binnen de administratie kan men bijvoorbeeld ook werken met **gemengde teams** om complexe dossiers aan te pakken zodat vermeden wordt dat de ondernemer van het kastje naar de muur wordt gezonden.

2. Bedrijvige kernen

Door te kiezen voor **bedrijvige en levendige kernen** waar wonen, werken en recreatie zoveel mogelijk gebundeld worden. Dit is meteen ook een bijdrage aan de sociale cohesie in een gemeente of stad, met gunstige effecten op de veiligheid.

Door aandacht te hebben voor **evenementen, toerisme en horeca**. Een gemeente waar iets te beleven valt, verhoogt haar aantrekkelijkheid voor jongeren en vermijdt een braindrain naar de grotere steden.

Horeca is een beleving op zich en ondersteunt het toerisme, de recreatie en de beleving van een gemeentelijke kern. Daarom is een horeca-beleidsplan en het aanstellen van een horecacoach om horecaondernemers te begeleiden, een goed idee.

3. Openbaar domein

Door **zorg** te dragen **voor het openbaar domein**, inbegrepen de netheid van zowel de gemeentekernen als de ambachtelijke terreinen (management van bedrijventerreinen, esthetische bekleding van afsluitingen van werven, innovatieve afvalinzamelingssystemen, duurzaam materiaalgebruik).

4. Veiligheid

Door een **veilige omgeving** te creëren en ondernemers hierin te ondersteunen (preventieadvies, overleg over het zonaal veiligheidsplan, het BINZ Buurtinformatienetwerk Zelfstandigen, blauw op straat bij evenementen en op bedrijventerreinen).

5. Kinderopvang

Door een sterke **regie kinderopvang** die voldoende (financiële) ondersteuning voorziet voor sociale ondernemers in de kinderopvang, en starters in het bijzonder. Alsook door samenwerking te activeren tussen lokale bedrijven/KMO's met de kinderopvang. Verder inzetten op het lokale Huis van het Kind als belangrijke verbindende sector.

6. Gelijk speelveld

Door rond de deel- en sociale economie een **gelijk speelveld** te creëren en bij initiatieven zoals gezamenlijke aankopen, repaircafés en korte keten-initiatieven **te bekijken hoe de bestaande lokale economische spelers betrokken kunnen worden.**

7. Ondernemers in moeilijkheden

Door zonder vooroordelen oog te hebben voor de specifieke noden van **ondernemers in moeilijkheden** (sociaal onderzoek in functie van het tijdelijk recht op leefloon, artikel 60, tijdelijke opvang in noodwoningen, doorverwijzing naar gespecialiseerde diensten).

ONDERNEMEND

Een goed draaiende en lokaal verankerde lokale economie biedt tewerkstellingskansen voor inwoners, inkomsten voor de gemeentekas en de levendigheid van dorp of stad. Daarom verdient ook dit aspect de volle aandacht.

Hoe kan de lokale overheid de lokale economische spelers ondersteunen ?

1. Mentaliteit

Door een proactieve, oplossingsgerichte **hands-on mentaliteit** waarmee men kort op de bal speelt en het doel belangrijker is dan de letter van het reglement.

2. Fiscaliteit

Door een **faire en stabiele fiscaliteit** waardoor men waar voor zijn geld krijgt. Voorbeelden van pestbelastingen die het ondernemerschap ontmoedigen zijn belastingen op drijfkracht, verspreiding van reclaimedrukwerk, overdreven dossierkosten om vergunningen te krijgen, belastingen op het openblijven na het

sluitingsuur, belasting op dranksluiterijen, belastingen op zonnepanelen als bedrijfsoppervlakte, taksen voor aanplakborden of het laten betalen voor bestekken in het kader van overheidsopdrachten.

3. Steun

Door steun en ondersteuning waar het nuttig is.

4. Verbinding

Door onderwijs en economie met elkaar te verbinden via demonstratie-evenementen of het ondersteunen van bedrijfsbezoeken.

5. Antwoordtermijn

Door goede regelingen, zoals een helder traject voor de behandeling van vragen. Zo stelt UNIZO voor om voor eenvoudige vragen een **antwoordtermijn van 3 werkdagen** als maximum te nemen. Bij openbare aanbestedingen is het aangewezen snel te informeren zodat men de opdracht kan inplannen of zich op andere opportuniteiten kan focussen.

6. Containerpark

Door **toegang tot het containerpark** te bieden voor afval dat vergelijkbaar is met particulier afval.

7. Aankooppolitiek

Door een **aankooppolitiek** die stabiel is in de tijd, en ook lokale spelers aan bod laat komen (liever een fotograaf dan een fotohokje).

De nieuwe wet overheidsopdrachten biedt kansen om de administratieve rompslomp te verminderen.

Overheden kunnen overigens ook een rol opnemen in de strijd tegen sociale dumping. Men moet wel redelijk blijven bij het opleggen van sociale clausules. Die moeten haalbaar blijven voor kleinschalige ondernemingen. Beter is positieve actie zoals Talentenwerf in de bouwsector waarbij men samen erin slaagt werkzoekenden op te leiden tot valabele arbeidskrachten in de bouw.